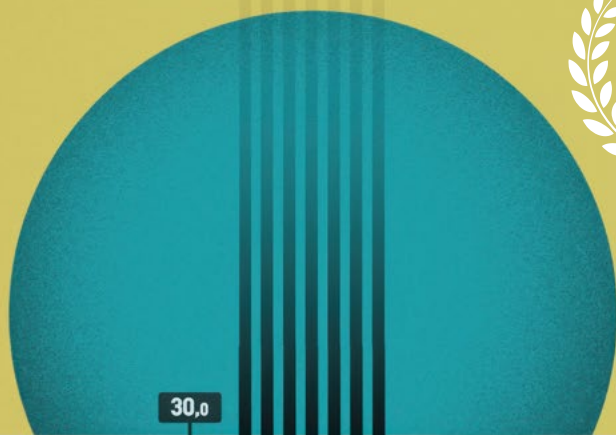
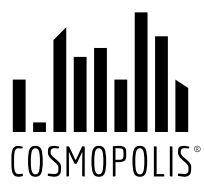

Kateřina Dubská

Třicátý kilometr

*Román o osudových křižovatkách
a životě bez navigace*

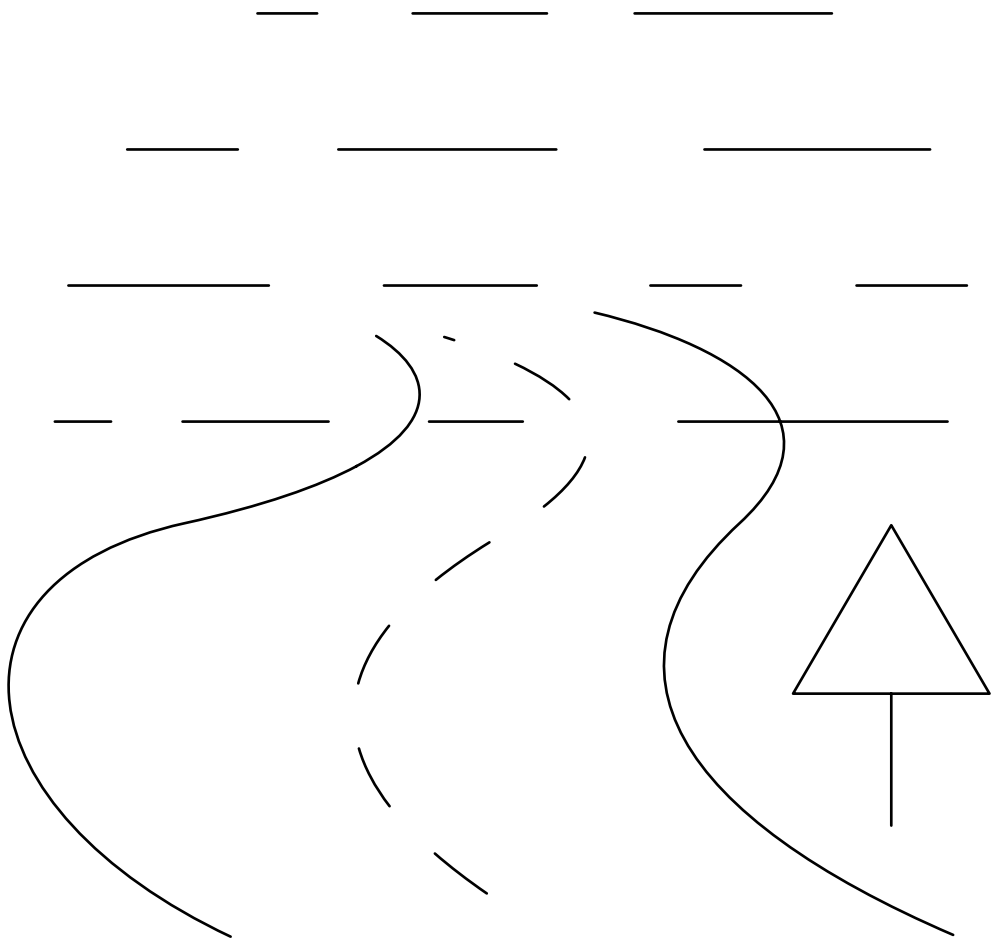

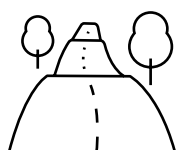

Kateřina Dubská

**Třicátý
kilometr**

Věnováno Janě D.

Předehra
pro pět hlasů

Lukáš

Nákladřák před jejím autem těžce zafuní a se zhoupnutím zastaví na červené. Na přední sklo dopadnou první nesmělé kapky, takže zkusí zapnout stěrač. Když se odhodlaně rozhýbou, přemýšlí, kde má vlastně spínač mlhovek, který zatím vůbec nepotřebovala. Možná poslední mlha uplakaného jara změnila známou trasu městem, kdy se z šedivě kašovitě mlžné stěny jen občas vyloupne obrys nějakého povědomého orientačního bodu, takže nebýt obvyklého setrvalého proudu aut, kterého se může držet, asi by zabloudila. Stejně jako teď marně bloudí přístrojovou deskou svého nového auta. Najednou se jí zasteskne po tom starém a důvěrně známém autíčku, nad kterým její automechanik bohužel potřásl hlavou a sdělil jí, že má prostě doježděno.

„Ty opravy by stály víc než celý auto, paní Radko. To už ani neprodáte, leda tak na náhradní díly.“ A jí nebylo ani tak líto peněz jako spíše auta. Najednou připomínalo starého psa, který si už odsloužil své, téměř nevidí a těžce se plouží dvorem, i když jeho páníček ještě před pár hodinami doufal, že ty drahé vitaminy zaberou a poslední cestu k veterináři může ještě o pár měsíců odložit.

Zpoza nákladřáku se na přechodu vynoří starší žena ve žluté vestě s reflexními proužky následovaná dvojřadem malých dětí, které svými stejně žlutými vestičkami připomínají houf kulatých kuřátek kolébajících se za kvočnou. Musí se na ně usmát a napadne ji, jak je zajímavé, že pohled na tolik malých dětí pohromadě člověku vždy vylepší náladu. V té chvíli do ní zezadu v plné rychlosti narazí černé terénní auto.

Předek jejího vozu se ve zlomku vteřiny smrští na polovinu natlačenou na nákladní auto, do sedadla řidiče prudce udeří okraj zadních sedadel, do obličeje vybuchne bílá měkká koule, do očí vlétne bílý prášek a ona na chvíli ztratí vědomí. Když se probere zvukem neustávajícího rytmického klepání, za zázračně nedotčeným bočním oknem vidí znepokojenou tvář staršího muže.

„Jste v pořádku?“ křičí na ni přes sklo. Radka se zmateně pokouší zbavit té bílé masy nakupené všude kolem a omámeně pokývá hlavou ještě předtím, než zkusí nejspíše pohnout nohama.

„Asi jsem,“ řekne s už mnohem větší jistotou a natáhne ruku k páčce na dveřích. Ty se skřípavě otevrou a vzniklým otvorem k ní proputuje mužova ruka. Přijde jí až nepatřičné, že si vůbec všímá jeho neostříhaných nehtů umazaných od oleje.

„Vy jste v tom autě sama?“ Pomůže jí vylézt ven a pak vyděšeně nahlédne do žalostných zbytků kabiny.

Když Radka otupěle přikývne, muž si zhluboka oddechne. „Já se teda dost vyděsil, když jsem viděl tohle,“ ukáže na zvětšující se rudou kaluž pod zadními koly. „Říkal jsem si, že to bude asi děsné masakr.“

„Ale... To je chválabohu jenom rajský protlak, vezla jsem ho do obchodu.“ Stále si připadá tak podivně zmatená a při pohledu na auto, které se v jedné vteřině smrškló o třetinu, pořád nemůže uvěřit, že z něj vylezla celá. Z toho starého, které nakonec se slzami v očích odvezla před pár měsíci na vrakoviště, by ji zřejmě museli vyprošťovat hasiči a kdoví, jestli živou. Airbag v něm rozhodně nebyl.

„Aha, tak aspoň nějaký štěstí v neštěstí,“ znovu si ji zkoumavě prohlédne. „Už jsem volal policii, protože ten debil ani nevyšel z auta a jenom furt telefonuje! Je tohle vůbec normální?“ rozzlobeně pohodí hlavou k černému, téměř netknutému monstru zabořenému ve zbytcích kufru Radčina auta.

„A co ty děti?“ vykřikne Radka vyděšeně. „Těm se nic nestalo?“

„Jaký děti?“ chvíli na ni nevěřicně zírá a napadne ho, že se do té hlavy praštila asi pořádně. „Jo, vy myslíte tu školku? Kdepak, ty jsou v pohodě,“ mávne k protějším chodníkům, kde se žluté vestičky nakupily kolem vystrašené učitelky, která je stále znovu a znovu rozčileně přepočítává, a zvědavě je pozorují vykulenýma očima. „Ty z toho maj’ spíš druhý Vánoce a dobře se tím vším baví. Až mě to překvapuje, myslel jsem, že budou ječet jak na lesy... Ale tohle teda půjde do šrotu,“ kývne směrem k Radčinu autu. A jí se najednou chce brečet při pohledu na nové, zářivě červené autíčko, na které byla ještě před chvílí tak pyšná. I na to, že si ho mohla konečně dovolit.

„Máte to, doufám, pojištěný? I když vlastně... To už není naše starost. Tohle všechno stejně zaplatí pojišťovna toho debila. Vypadá, že na to má,“ zavrčí muž výhruzně a až nepochopitelně plavně, vzhledem ke své zavalité postavě, přiskočí ke dveřím černého SUV. „Tak že bys aspoň vylezl a prohlídl si, cos všechno provedl? A třeba se té paní, cos jí úplně zrušil auto, aspoň omluvil... Kreténe jeden!“ zacloumá vztekle klikou stále uzamčených předních dveří.

Obrys postavy za kouřovým předním sklem ztuhne, váhavě odloží telefon a dveře se konečně otevrou.

„No jasně! Že mě to vůbec překvapuje! Další ucho, který dostalo nový auto a dort k osmnáctinám, že jo? A jezdí jako prase!“ rozzlobený výkřik se zařizne do vzduchu stejně jako zvuk sirény policejního auta, které se znenadání objevilo v zatáčce. A Radka konečně pochopí, že ten záhadný soudkovitý muž s okousanými nehty je řidičem nákladáku, a nebýt jeho těžkého auta, které se tím nárazem nepohnulo ani o centimetr, teď by pod koly jejího vozu, prudce vrženého až na přechod, ležela malá žlutá kuřátka. Stejně mrtvá a zkrvavená jako ta skutečná po nedávné návštěvě zákeřné kuny v kurníku u jejího domu.

„Mami, ty jsi doma? Vždyť tady nemáš auto!“ diví se Věrka ve dveřích ložnice.

„Nemám a už ani nebudu mít,“ zašeptá Radka pomalu se vynořující ze zmateného spánku a zkusí zvednout hlavu z polštáře. Jenže bodavá bolest za krkem, která plnou silou zaútočila až poté, co se konečně dostala domů a vlezla oblečená do postele, protože měla sílu pouze na pověšení kabátu, ji znovu hodí na polštář.

„Cože? Počkej, tys snad měla bouračku? Neblázni. Ty?“ vrhne se Věrka k posteli a vyděšeně pozoruje křídově bílou tvář své matky.

„Já ne. Jenom jsem stála před přechodem a narazil do mě zezadu jeden mladý kluk s hodně velkým autem. Takže to moje krásné nové autíčko je kompletně na odpis. Rovnou ho odtáhli.“ Samotné jí vadí, že mluví jen tak do stropu a není schopna se ke své dceři otočit, ale bojí se pohnout, protože sebemenší pohyb hlavou připomíná ránu nožem.

„No teda! Každopádně radši auto než ty. Ale tobě není zrovna nejlíp, co? Ty ses nějak zranila? A bylas v nemocnici?“ Věřčin hlas znepokojivě nabývá na intenzitě.

„Jenže mně nic nebylo, akorát jsem měla šok, tak mě policajti poslali domů, že se ozvou.“ I mluvení je tak vysilující, nejraději by jen zavřela oči a doufala, že až se znovu probudí z té sladké malátnosti, která se opět začíná zmocňovat celého těla, tak ta šílená bolest zmizí.

„Počkej, oni tě poslali jen tak domů, po takové bouračce?“ nakloní se nad ni Věrka a snaží se, opravdu se snaží netvářit tak vylekaně.

„No, několikrát se mě ptali, jestli se cítím dobře, a pak to začali sepisovat a to bylo všechno.“

„A jak ses, proboha, dostala domů?“

„Volala jsem tetě, aby pro mě přijela.“

„To je mi tě líto, chudáčku. A jak se to vůbec stalo?“

„Takový mladý kluk, není mu ještě ani devatenáct, v obřím černém autě... Jel devadesátkou v obci a samozřejmě telefonoval za jízdy. A víš, co je zajímavé? Vylezl z auta, ani se neomluvil, jenom si starostlivě prohlížel toho svého fungl nového miláčka a mně akorát řekl, že to pojišťovna samozřejmě zaplatí. A jak to sepsali a přijel od-tah, tak odjel i on. Svým autem, samozřejmě.“

„A to mi chceš říct, že ti ani nenabídl odvoz, když už ti úplně zničil auto?“

Chce zakroutit hlavou, ale místo toho vykřikne bolestí. „Já mám asi něco s krkem. A nějak nemůžu pohnout levou rukou, to je divné.“

„Cože? To tě bolí až teď? Proč ses nenechala odvézt do nemocnice rovnou odtamtud?“ rozčílí se Věrka, i když její matka ví, že se nezlobí na ni, ale na celý ten nespravedlivý svět a na situaci pro ni tak nezvyklou a plnou zmatených dohadů.

„Já nevím, asi jak jsem měla ten šok, tak jsem prostě nic necítila. Začalo to až po cestě domů, a jak jsem se teď probudila, tak je to úplně nesnesitelné. Ale to bude dobré, neboj, jenom si trochu odpočinu...“

„To teda nebude dobré, stačí se na tebe podívat,“ konečně nabude obvyklou sebejistotu nejstarší dcery a oblíbeného rodinného ge-

nerála, o kterém ostatní sourozenci vědí, že jim vždy nejdřív pořádně vynadá za jejich blbosti a pak stejně půjde a vyřeší každý problém. Protože nutně potřebuje, aby byl jejich svět zase v pořádku. „No nic, ty lež a ani se nehni! Volám doktorovi.“

Odběhne do předsíně a Radce její naléhavý a vyděšený hlas splyne do jednolitého proudu, který k ní doléhá stejně jako vlny moře, když připlouvají a odplouvají a znovu ji odnášejí do podivně neklidného spánku. Z něho ji vytrhne až zvuk cizích hlasů kolem postele a její tělo opatrně uchopí zkušené ruce, aby ji zvedly na lehátko a odnesly do sanitky.

„Ty idiote! To sis teda pěkně zavařil. A mně taky!“ vtrhne starší muž v drahém saku umně zakrývajícím rostoucí břicho do zatemněného pokoje, znechuceně potáhne nosem, rozběhne se k oknu, po cestě vztekle odkopne závěj oblečení odhozeného na podlahu i prázdnou krabici od pizzy a prudce rozhrne závěsy. „Tady je teda smrad, to si nemůžeš aspoň jednou za den vyvětrat?“

„Co je? Co blbneš? Si mi překazil game! Přijdu o body!“ Lukáš překvapeně zamžourá do ostrého denního světla, otráveně se otočí od počítače a zírá na otcovu vztekem naběhlou tvář.

„Teď mi volal Bárta. Ten policajt. Ta ženská leží v nemocnici a má něco s krkem. Musela ji odvézt sanitka!“

„Jaká ženská? Fuj, to světlo je tak nepříjemný...“ znovu si protře zčervenalé oči, které konečně vidí nepořádek na podlaze u koleček jeho pojízdné židle. Asi tady budu muset vážně uklidit, a zrovna teď sem musí fotr vlítnout, když mi to tak šlo.

„Ta, cos jí úplně zrušil auto! Protože řídíš jako idiot a nedáváš pozor!“ Otcův křik stoupá do nebezpečných výšin a to už i Lukáš ví, že musí opravdu zpozornět a tvářit se patřičně.

„Jo, ta... Ale vždyť ty nic nebylo, normálně odešla po svejch, ne?“

„Tak teď už jí něco je. Takže teď už to nebude jenom obyčejná dopravní nehoda, ale ublížení na zdraví. Blbečku! Taky můžeš přijít o řidičák. A modli se, aby nebyly trvalé následky. To bys taky mohl dostat podmínku nebo jít sedět!“

„Jak to? Přece jsi včera říkal, že to projde jen s pár bodama dolů!“ Já ten game budu muset stopnout, to vypadá na dlouho. Snaží se nenápadně sledovat monitor, kde protivně naskakují body protihráčů, a natáhne se k myši.

„To snad není možný, zrovna teď, když mám haldu jinejch starostí a musím řešit ten průser s poslední zakázkou,“ dupe jeho otec po pokoji a našťavaně odkopne další prázdnou plochou krabici. „Sakra, jíš ty vůbec něco jinýho než tu pitomou pizzu? Dole je narvaná lednice, a ty si musíš nechat vozit jídlo až domů!“ Vtom si všimne syna opět otočeného k monitoru, rozzuřeně se k němu natáhne a strhne mu sluchátka z uší. „To snad nemyslíš vážně! Ty zase čumíš do toho blbýho počítače a je ti to snad úplně jedno! Dej to sem!“ Sluchátka se ocitnou na podlaze a pak jen zoufale praskají pod prudkými údery vzteklé otcovy boty.

Lukáš klikne myší, obrazovka zčerná a on se s hlubokým povzdechem otočí i se židlí a pozoruje svého otce, který jako pokaždé, když řeší nějaký problém, rázuje po pokoji a nahlas přemýšlí. A Lukáš zase přemýšlí nad tím, do kterého šuplíku strčil ta starší sluchátka, protože bez nich to nebude moct dohrát. „Samozřejmě je možný, že je to všechno podfuk, protože dáma si zjistila, co jsi zač, a chce z nás vytrískat víc peněz. Ne z nás, ze mě! Protože ty nemáš ani floka, když neumíš nic jinýho než sedět za tím blbým počítačem a natahovat ruku. Maturitu jsi udělal jen s odřenýma ušima, a to jenom proto, že jsem ti zaplatil učitele, kterej ti všechno silou mocí natloukl do hlavy. A teď můžeš bejt rád, že tě vzali aspoň na tu pitomou VOŠku, protože ani tam by ses s tvýma známkama normálně nedostal, kdybych zase nežhavl dráty. Proboha, co já to mám doma za kretěna, kterej si neumí ani uklidit vlastní pokoj?“ Další nakopnutá krabice se odrazí od zárubně otevřených dveří a skončí na chodbě. „A to jsem vždycky doufal, že ti jednoho dne předám firmu. To by dopadlo, do roka bys ji položil...“

„Co se děje, proč zase tak řveš? Bolí mě z toho hlava,“ ozve se ve dveřích, kde stojí žena v županu s rozčuchanými vlasy a obličejem zmačkaným spánkem.

„Co se děje? Tvůj synáček se děje! No jenom jí to řekni, tý tvý milovaný matince, která tě vždycky tak brání, cos zase provedl!“

„Prosím tě, neřvi pořád, ještě z tebe dostanu migrénu. Vzala jsem si prášek a už jsem málem spala...“ řekne žena tiše, pak bolestivě přivře oči a začne si mnout čelo.

„Jasně, prášek nebo půlku flašky? Bože, co já to mám kolem sebe za lidi? Ještěže ta Lea aspoň za něco stojí...“ Když jeho žena najednou zapomene na bolest hlavy a překvapeně na něj vykulí oči, jako by byl i on sám překvapený, co to vlastně řekl, a tak jen potřese hlavou. „Co na mě tak zíráš? Lea je prostě jediná z týchle rodiny, co jenom furt něco nechce a věčně nenatahuje ruku!“

„Tak teď mě vážně mrzí, že tady nemám mobil a nemohla jsem si tenhle tvůj výrok nahrát a pustit ho, až se Lea zase někdy objeví doma,“ pobaveně se ušklíbne, opře se o zárubeň a zašmátrá v kapse županu.

„Nekuř tady, sakra, kolikrát ti to mám říkat? To musí zase smrdět celej barák? A to mu tady nemůžeš občas uklidit?“ obsáhne rozhozenýma rukama stav Lukášovy nory.

„No jasně, tak nám udělej zase přednášku, jak jsme neschopný a líný a nic neděláme... Dobře,“ strčí rezignovaně krabičku zpátky do kapsy a zhluboka si povzdechne, „tak co se teda děje, že kvůli tomu musíš v deset večer rvát tak, že se třese celej dům a můžeme být rádi, že nemáme žádný sousedy?“

Sedí proti sobě v rozlehlé hale obkroužené otevřenou chodbou prvního patra, do které vedou dveře jejich pokojů, zaboření do kožených sedaček a Lukášovu matku napadne, že by nejraději zatopila v krbu, protože o teplých večerech se ještě rozhodně mluvit nedá. Ale je z toho všeho tak unavená. A vyčerpává ji už jen ta představa, že by musela vstát a podpálit pečlivě naskládanou hraničku uprostřed vyčištěného krbu a pak hlídat ten okamžik, kdy do ní musí přihodit větší kousky dřeva nachystané v koši. Jediný, kdo tady srší energií, je její muž na protější pohovce, který se tak rozohnil, že si dokonce sundal sako, takže mezi jejich zimomřivě se choulícími postavami

je jediný jenom v košili a právě razantně mává zdviženým prstem směrem k Lukášovi.

„Takže ty jí hned zítra zavoláš, budeš se chovat slušně a pozorně a vypsáš se, jak se cítí a jestli už je v pořádku. Já mezitím zkusím nějak domluvit s policajtem, aby to ještě odložili, a domluvím se s právníkem, jak se to dá řešit a kolik nás to bolestné může stát.“

„No tak jo,“ řekne Lukáš, ale pak se trochu zarazí, „jenže já na ni nemám číslo.“

„Ty sis, kurva, ani nevzal její telefon? To je snad první věc, kterou člověk musí po nehodě udělat, ne? Kvůli domluvám s pojišťovnou. Bože, to snad není možný, co ty jseš za vola!“ Když jeho žena sykne, ať aspoň doma nemluví jako dlaždič, zamíří stále zdvižený prst jejím směrem.

„Prosím tě, nepoučuj pořád. Sedíš tady jako hrouda a myslíš jedi- ně na to, kdy si půjdeš zapálit na balkon. To mi pro jednou nemůžeš trochu pomoci, to všechno musím zase řešit jenom já?“

„Máš pravdu, jdu si konečně zapálit!“ Žena se uraženě zvedne a demonstrativně otevře francouzské okno dokořán. Dlaždice terasy, ještě odpoledne teplé od slunce, které se jen na pár hodin zbavilo nakupených mraků, nepříjemně zastudí do tlustých ponožek, ale ona se stejně opře o lesklé kovové zábradlí a s pocitem úlevy konečně potáhne, poprvé od té chvíle, kdy se posadili v obýváku. V té nádražní hale přeplněné atributy úspěchu a obrazy, které jim vybrala architektka poté, co zjistila, že co se týče výtvarného umění, nemají žádné preference. „Čím dražší, tím lepší, jsou to uložené peníze,“ odmítl její muž všechny námitky a ona jako obvykle pokrčila rameny.

Kouř stoupá světlem širokých oken a rozplývá se v temnotě noci rušené jen občasnými zvuky nedalekého města. Týden plný smutně popršených dnů pěkně pohnul s trávou, místo udržovaného anglického trávníku máme kolem domu džungli. Mokrá tráva se prostě sekat nedá, musím zítra zavolat zahradníkovi, ať s tím nadělením na trávnících něco provede, zítra už pršet nemá, aspoň to večer tvrdili v televizi. „Taky bys mohla vzít tu sekačku za půl melounu a posekat to sama,“ slyší svého muže v hlavě a vztekle potáhne z cigarety. „As-

poň bys měla nějaký pohyb, lepší než rozhazovat prachy v posilovně s trenérem. A takový vytírání podlahy je mnohem účinnější než sto kliků. Chováme se jako nějakí maloměšťáci. Zahradník, uklízečka, ještě si pořídíme kuchařku a ty si pak rovnou můžeš zažádat u anglický královny o titul lady.“ Ať si trhne nohou. Pořídí si barák o třech stech metrech čtverečných, a čeká, že ho budu šúrovat od rána do večera. I kdybych se tady ztrhala, stejně by si toho ani nevšiml a jenom by hledal každý smítko, aby mě mohl zkritizovat. Copak já jsem chtěla tenhle obrovský barák? Náš první dům, ze kterého nás donutil se přestěhovat, mi naprosto stačil.

„Kdy konečně pochopíš, že majitel tak velký firmy nemůže bydlet v obyčejný řadovce? Stejně jako nemůže jezdit obyčejnou oktávkou. Jak by to asi působilo na naše zákazníky?“ A tak musíme mít všechno co největší a je úplně jedno, že mi z téhle haluzny naskočila husí kůže hned při první návštěvě s realitákem. Copak jsem Lukášovi to obrovský auto koupila já? Copak jsem zrovna jemu několikrát neříkala, že ten kluk ještě není vyježděný a nemá zkušenosti na řízení takovýho monstra?

„Právě proto potřebuje velký a bezpečný auto. Když se něco stane, nebude mít ani škrábnutí. Nechápu, co na tom nechápeš.“ Jasně. Když se něco stane, stane se to jen ostatním, kteří měli tu smůlu a zastavili na tom blbém přechodu.

„A omluvil ses aspoň té paní, Lukášku?“ Škubl sebou jako pokaždé, když ho osloví léta užívanou zdrobnělinou, ale tentokrát se na ni aspoň neutrl, že už přece není malej kluk. Jeho to ani nenapadlo, uvědomila si tehdy večer při pohledu do očí, ve kterých se poprvé mihla nejistota.

„Já jsem neměl čas, byl tam strašnej zmatek,“ vymlouval se jako obvykle a tvářil se úplně stejně jako tenkrát, když si ji zavolal jeho třídní učitel. A ukázal jí ty strašné zprávy a fotky, které její vlastní syn vydával za snímky své spolužačky Aleny. I ona si nějakou dobu myslela, že s ní Lukáš chodí a že ji má rád. Jenže to si myslel jen Lukáš, že se jí líbí, a vytahoval se před kamarády, jak ji má omotanou kolem prstu. Přitom Alenka si ho asi ani nevšimla. Taková víla to byla, vzná-

šla se někde nad zemí, kde si žila ve svém vlastním světě, a Lukáš pro ni byl jen jednou z hlav v okolních lavicích.

„Vždyť je to jen klukovina, hoši to prostě trochu přehnali...“ dokázala pouze vyrazit z náhle vysušeného hrdla.

„To není žádná klukovina, paní Málková, to děvče se totiž zhroutilo a měsíc chybělo ve vyučování. Uvědomujete si, že pokud se to všechno dostane do rukou policie, mohou to klasifikovat jako trestný čin? Já už jsem na téhle škole hodně dlouho a v posledních letech jenom nevěřícně sleduju, co všechno je možné. A to jsem si myslel, že dokážu odhadnout, co se mi ve třídě děje, jenže na kybersikanu, nebo jak se to vlastně jmenuje, jsem zřejmě krátký. Také může být vyloučený ze školy, a to nemluvím o tom, jaký bude mít škraloup. Tohle se nedá jen tak zamést pod koberec, protože Alenčina matka se k tomu staví dost razantně. A já se jí vůbec nedivím.“

Nedokázala se znovu podívat na desku učitelova stolu, kde ležely ty fotografie, a nedokázala pochopit, jak něco takového mohl udělat právě její syn. Něco tak zlého. Lukášův třídní si chvíli čistil brýle a pak se jen zeptal: „Tak co s tím uděláte?“

Její muž Lukáše tenkrát donutil totálně vyčistit počítač a smazat všechny stopy. „Aspoň k něčemu je dobře, když po sobě umí uklidit ten bordel, kterej nadělal. Na jinou školu ho dát nemůžeme, tam nebudu mít známého ředitele, kterej mi jde na ruku, musíme to nějak...“ utnul tehdy rázně debatu a vzal koště, aby pořádně zametl. Na policajtech i ve škole. Jenom ta Alenčina máma mu dala zabrat a stálo to dost peněz. A pak Alenka stejně přešla na jinou školu a museli jí zaplatit i toho nejlepšího psychologa ve městě.

A život šel dál. Jenže pak jednoho dne cestou z kadeřnictví v centru narazila na Lukášova učitele. Tyčil se nad ní v tom velkém černém kabátě, kvůli kterému mu generace studentů přezdívaly Havran, a zeptal se jí, jestli si opravdu myslí, že to vyřešili správně. „Víte, paní Málková, to řekl už Giordano Bruno: ‚Malá chyba na začátku se stane velkou na konci.‘ A moje vlastní letitá zkušenost je taková, že menší trest může zabránit tomu většímu. Jenže v téhle záležitosti nikdo potrestán nebyl. Aspoň mám ten dojem. To, že jste to všechno nějak

uplatili, to pro Lukáše nic neznamena. Byly to přece vaše peníze, a ne jeho. Abyste toho všeho jednou nelitovali.“

„Mlčela. Ale když se mu v očích za tlustými brýlemi mihlo něco jako lítost, dostala vztek. Co jí má co vykládat? A zrovna on? Se svými vlastními škraloupky, o kterých ví celé město! To si myslí, že když je chodí zaplácnout do kostela, že nakonec zmizí a všichni zapomenou?“

„A co jiného jsme měli podle vás udělat? Zrovna vy mi budete něco vyčítat! Bývaly doby, kdy zrovna vám ta vaše boží přikázání nic moc neříkala. Takže si raději zameťte před vlastním prahem!“ zasyčela mu do tváře. On jen udiveně zamrkal a pak potřásl hlavou.

„Jak myslíte,“ řekl, pomalu se otočil a zamířil do uličky vedoucí ke kostelu.

„Dobře jsi mu to řekla, hajzlovi, kdyby to právě on nerozmazával, mohlo nás to stát mín,“ pochválil ji večer její muž u sklenky vína, když ze sebe všechno vysypala, protože měla potřebu konečně umlčet výčitky, které v ní po tom rozhovoru zůstaly. „Co si o sobě vůbec myslí? Nejhorší jsou ty napravený, z kovaného komunisty fanatickým katolíkem. Chudej je jak myš, bydlí v nějaký garsonce a jenom závidí. Samozřejmě že závidí. To dnešní školství je prostě takový. Žebráci nám vychovávají děti, a když jsou z bohatejších rodin, tak jim to jen komplikují. Protože my, na rozdíl od nich, umíme a nemůžeme učit!“

„Ale co když měl pravdu? Třeba jsme opravdu udělali chybu. Možná jsme ho měli nějak potrestat, aby ho to aspoň trochu bolelo...“ nemohla si najednou pomoci.

„Žádnou chybu! To bys vážně chtěla, aby měl náš syn v papírech, že je vlastně něco jako úchyl? To teda určitě!“ A jejich život šel zase dál svou obvyklou cestou. Jenom ona si po jedné zkušenosti, kdy v obchodním centru narazila na Alenku, dává pozor, aby ji nepotkala znovu. Až ji zamrazilo, když v Alenčiných očích uviděla ten vyděšený úlek. Při pohledu na jeho mámu si zase vzpomněla na Lukáše. Ta holka se totiž pořád bojí a asi jí ani ten drahý psycholog moc nepomohl. A za to může můj syn! Típne už třetí cigaretu, vrátí se do obýváku a zaboří se do kožené sedačky co nejdál od svého muže. Jenže

on stejně pokrčí nos a znechuceně si zamává rukou před obličejem. Nejhorší jsou napravení kuřáci, napadne ji a až se jí zasteskne po dobách, kdy společně vykouřili krabičku za večer a v tom dýmu, který mu teď tak smrdí, nadšeně plánovali svou úspěšnou budoucnost.

„Takže jsme domluvení. Číslo na tu ženskou ti hned ráno pošlu a ty dohlídneš, aby se jí Lukáš pořádně omluvil. Radši s ním předem nacvič, co má říkat. Jen doufám, že vy dva zase všechno nepoděláte. Radši si ten rozhovor nahraj, kdyby náhodou došlo na soud, a já teda doufám, že nedojde a že ta baba bude mít rozum. Nabídneme jí dost, aby ho měla. A když mít nebude, tak tu nahrávku můžeme použít jako důkaz, že jsme se vážně snažili všechno slušně urovnat,“ konečně vydechne a spokojeně zachrastí kostkami ledu ve své skleničce.

„Dobře,“ kývne a podívá se na Lukáše. Tváří se otráveně a ji napadne, že je na tom stejně jako ona, jenom to pro něj není cigareta, po které znovu zatoužila, ale blikající obrazovka počítače. A znovu se musí ptát sama sebe, kam zmizel ten její hodný a milý chlapeček, který jí radostně nosil kytičky z trávníku před jejich prvním bytem v paneláku. Kdy se tak změnil v někoho, kdo umí jen brát s přesvědčením, že na to všechno má nárok? A kdo se už v pubertě přestal o něco snažit? Vyjde znovu ven, chvíli šmátrá v téměř prázdné krabičce, zapálí si a smutně pokrčí rameny při další otázce: Co se to stalo s námi všemi?

„Mami, a nechceš se na to vážně už radši vykašlat?“ sleduje Radčin syn zneklidněně máminu rozzlobenou tvář. „Já samozřejmě chápu, že na ně máš vztek a že ti způsobili řadu problémů. Ale pojišťovna ti to přece všechno uhradí, už jsi dostala i náhradní auto, a když ti nabízejí takový balík... Chtěla jsi přece opravovat tu stodolu a ještě nedávno sis stěžovala, že nevíš, kde na to vezmeš. A mohla by sis dát na střechu ty soláry. Prý na ně začnou dávat dotace, tak by sis aspoň splnila sen, ne?“

„Ne, to teda ne!“ vyštěkne Radka s očima upřenýma na strop pokoje, který pozoruje z různých úhlů už přes měsíc. Měsíc, během kterého se opatrně přesouvá z jedné pohovky na druhou, protože na každé